

Deu anys de música a la Catedral

Al llarg de tot aquest any 2006 la capella de música de la catedral de Girona celebrarà el desè aniversari de la seva restauració.

Sense cap mena de dubte, aquesta és l'agrupació musical amb més història de la ciutat, i una de les més antigues del país. Té els seus orígens el 1474, per iniciativa del bisbe Joan Margarit, però no adoptà una estructura consolidada amb una configuració de veus semblant a l'actual fins al 1621, renovació impulsada pel bisbe Pere de Montcada. Aquest conjunt musical ha anat desenvolupant la seva activitat i fent història al costat de la seu gironina, a pesar de les gestes bèl·liques, famosos setges, epidèmies i mals anys. Però sempre havia gaudit d'una continuïtat gràcies al suport del capítol i a donacions particulars, així com el sacrifici dels mateixos components en circumstàncies atípiques.

També és aquesta agrupació gironina la que ha tingut al seu capdavant al llarg de tots aquests segles les personalitats més rellevants del món musical de casa nostra, els exemples més significatius dels quals són Francesc Soler, Josep Gaz, Millans, Gònima, Juncà o Badius, entre molts d'altres.

La capella de música de la catedral de Girona ha gaudit, tal com ja s'ha dit, d'una continuïtat sorprenent. No va ser fins al segle XX, dins una inestabilitat característica de

la primera meitat d'aquest segle, que el capítol decidí que en lloc de mantenir la capella podia assumir-ne les funcions musicals el cor de nois del seminari de Girona, ja existent. I així s'interrompé una llarga tradició a la nostra seu. El cor del seminari assumí la responsabilitat musical en la litúrgia de la catedral fins que aquesta institució també es trobà en franca crisi, i així desaparegué del tot la música coral en

les funcions religioses. Les solemnitats i els oficis continuaren tenint música d'orgue, amb organistes de la talla de F. Civil i d'altres, però la veu humana en formació coral havia desaparegut del tot.

Fou el 1996 quan l'aleshores organista, Mn. Frederic Pujol, amb el suport del capítol de canonges, restaurà la capella en la seva configuració original d'octet coral i orgue. I és d'aquesta repo-

Últimes respostes sobre Rahola

Xavier Carmaniu ho afirma en el seu llibre: «Inevitablement, el tràgic desenllaç de la vida de Carles Rahola ha fet que molts hagin analitzat la trajectòria vital de l'escriptor des del punt de vista de la seva mort, en comptes de mirar d'entendre com va viure». Justament per modificar aquest angle de visió, la Fundació Valvi li va encomanar la redacció de la biografia que acaba de veure la llum: *Carles Rahola. L'home civilitzat*. Es va buscar expressament un historiador jove que, nascut el mateix any en què va morir Franco, hagués pogut viure sempre en la normalitat democràtica sense les contaminacions de la guerra, de la postguerra i de la resistència, i que hagués pogut parlar sempre lliurement de Rahola i no clandestinament, com vam haver de fer-ho durant trenta-cinc anys els de les generacions anteriors. Ell era, doncs, la persona adequada per explicar que, si és cert que *un bel morir tutta una vita onora*, la vida de Rahola hauria estat igualment honorable sense l'increïble colofó de la seva mort.

Ara, doncs, tenim resposta a totes les preguntes pendents sobre Rahola. Sabem com era el nen que anava a l'escola del professor Dalmau Carles, l'adolescent que als 14 anys va començar a treballar a la Diputació, el jove que va festejar amb una noia del Pont Major, el romàntic amb pretensions de filòsof que als 24 anys va publicar els *Pequeños ensayos*, el frustrat catedràtic de francès, l'home rigorós i metòdic que es llevava cada dia a les sis del matí, el pare que duia els fills de la mà pel passeig de la Devesa, el client del cafè Norat, de l'Arxiu i de la Biblioteca. Descobrim les il·lusions i els desenganys que van marcar l'evolució del seu pensament, revivim els seus enfrontaments amb Eugeni d'Ors i amb Domènec Guansé, assistim al naixement tardà de la seva vocació d'historiador, contemplem la seva passió per França, el seu engrescament per la República, la seva tasca fidel a *L'Autonomista* i a l'Ateneu... Tot això -i el final ja conegut- és el que Xavier Carmaniu ha posat dempeus en aquest llibre, amb la claredat de l'historiador i la tècnica del narrador que sap il·luminar les dates i les dades amb una punta d'emoció literària. Tot i el caràcter divulgador i no erudit de l'obra, podem dir que ara, gràcies a ella, ja coneixem tot allò que ens calia saber de Rahola, més enllà del mite i més ençà de la persona.

Narcís-Jordi Aragó

sició històrica que enguany celebrem el desè aniversari.

La Capella de Música de la Catedral de Girona està formada actualment per sis membres, repartits en les quatre cordes corals i el fundador, organista i mestre de capella. Es dedi-

ca a la música sacra de tots els temps posada al servei de la litúrgia de la nostra catedral; acompanya les celebracions com a principal objectiu i té l'activitat concertística com a complement.

Hannibal Climent i Domènech

Una manera de divulgar la creativitat literària

Durant el mes d'abril la ciutat d'Olot celebra un conjunt d'activitats que tenen per finalitat apropar el fet literari a tots els interessats i alhora fer-lo més proper al públic poc avesat a llegir.

Encara que fer més prope- ra l'activitat dels escriptors a un gran segment de població deu ser un dels objectius de diverses institucions, la regidoria de Cultura de l'Ajuntament d'Olot va iniciar, l'any 2001, un seguit d'activitats amb aquest objectiu, mirant de potenciar l'apropament del públic a la lectura, als escriptors, en una paraula, a tot el món de la creació literària.

El conjunt d'actes celebrats aquell primer any es van reunir sota l'encapçalament d'«Abril literari», nom que a partir de l'any següent va canviar pel d'«Olot, temps de paraules», títol que ha arribat fins ara. En cada versió s'ha donat especial èmfasi a alguna temàtica concreta. En anys prece-

dents els centres d'atenció havien estat el món del conte, les expressions escrites de les cultures orientals o Marian Vayreda, amb motiu del centenari de la seva mort, entre altres. Enguany la temàtica era «Lletres en solfa», tot relacionant la creació literària i musical.

La programació d'enguany, com la d'etapes anteriors, preveia uns actes fixos cada dia de la setmana. Així, els dilluns i divendres del mes d'abril eren els dies de les presentacions de les darreres novetats literàries, normalment amb la presència dels seus autors. Els dimarts, i en combinació amb la Filmoteca de la Generalitat, es van passar films relacionats amb la música i la literatura. Els dimecres, a la seu de

l'Orfeó Popular Olotí, se celebraven uns animats recitals de poesia, acompanyats de música; els dijous estaven dedicats a l'estudi dels grans mestres de la literatura i la música de diferents èpoques. Normalment els dissabtes i diumenges es deixaven per a activitats més lúdiques, des de les inauguracions a la diada de Sant Jordi, que aquest any coincidia en diumenge; al lliurament dels Premis Literaris Ciutat d'Olot —que enguany se celebra el quarantè aniversari dels primers que es van concedir—; els premis infantils i juvenils de literatura que organitza anualment la delegació local d'Omnium Cultural; concerts divulgadors del fons musicals dels mestres de capella de la parròquia de Sant Esteve; unes lectures

encadenades, on el públic que circulava pel carrer podia agafar —i agafava— el relleu d'un lector per continuar llegint en veu alta les pàgines següents, la «Poesia al carrer», una altra activitat a l'aire lliure amb un públic fidel, a la qual, a més, sovint s'hi afegien passejants anònims, atrets per l'acte efímer de la lectura i pels grans plafons amb textos literaris col·locats en diverses façanes del nucli antic, de manera que tot caminant te'ls trobaves, i eren centre per a recitals.

Val la pena de deixar constància d'una mostra on la participació ciutadana té un paper important, des de la programació de les activitats al seu desenvolupament, ben segur la clau de la bona acceptació.

Joan Sala

Esteve Paluzie, editor popular i historiador

El 26 de gener s'han complert dos-cents anys del naixement a Olot d'Esteve Paluzie i Cantalozella. A la làpida que hi ha a la façana de la casa on va néixer se'l recorda com a «polígraf» i «primer historiador d'Olot»; a la que hi ha a la casa de Barcelona on morí el 1873, se'n fa memòria com a «pedagog» o «paleògraf».

Els primers qualificatius de cada làpida fan referència a la seva activitat més coneguda, la d'autor i editor de textos escolars sota el segell «Paluzie», que durant més de tres quarts de segle proveí les escoles de llibres

manuscrits per a la lectura, textos il·lustrats més entenedors per als alumnes, mapes murals, globus terraqüis, esferes armil·lars i altres instruments didàctics. Més endavant l'editorial Paluzie es guanyà un lloc